

PRAKSISOVERSIGT · STRAFFERET

Praksisoversigt over seksuelle overgreb mod børn

Strafudmåling og bestemmelseskomplekset i straffelovens §§ 216, 222, 223, 225 og 232

Version 2 · Opdateret 27. jun. 2026 · 10 afgørelser · 2010-2024

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Seksuelle overgreb mod børn reguleres af et komplekst samspil mellem straffelovens §§ 216, stk. 2 (samleje med barn under 12 år og voksne over 22 år med barn under 15 år – fængsel indtil 12 år), § 222 (samleje med barn under 15 år – fængsel indtil 8 år, op til 12 år ved tvang/trusler), § 223 (samleje/blufærdighedskrænkelser mod stedbarn, plejebarn eller betroet til undervisning – fængsel indtil 4 år), § 225 (udvidelse til andet seksuelt forhold end samleje) og § 232 (blufærdighedskrænkelser – fængsel indtil 4 år mod børn under 15). Området har gennemgået markante reformer, navnlig ved lov nr. 633 af 12. juni 2013 (seksualforbrydelsesreformen), lov nr. 226 af 15. februar 2022 (22-årsgrænsen i § 216, stk. 2, 2. pkt.) og lov nr. 263 af 11. februar 2026 (50 pct. strafskærpelse ved vold mod børn). Praksis viser straffniveauer fra 6-8 måneders fængsel ved enkeltstående tilfælde uden tvang til 8-9 års fængsel ved gentagne overgreb med systematisk udnyttelse af afhængighed og ydmygende omstændigheder.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Samleje med barn under 12 år (§ 216, stk. 2, 1. pkt.) har et strafudmålingsudgangspunkt på 3 år og 6 måneders fængsel for et enkeltstående fuldbyrdet tilfælde uden skærpende omstændigheder.
- 02** Siden 1. marts 2022 straffes en person fyldt 22 år, der har samleje med barn under 15 år, efter § 216, stk. 2, 2. pkt. med strafudmåling skærpet med en tredjedel i forhold til det tidligere § 222-niveau.
- 03** Samleje med barn under 15 år opnået ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed ved tvang eller trusler (§ 222, stk. 2) hæver strafferammen til 12 år, med udgangspunkt 3 år og 6 måneder for ét fuldbyrdet tilfælde.
- 04** Udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed uden tvang (§ 222, stk. 3) er en skærpende omstændighed ved strafudmålingen, men kræver ikke direkte tvang – aldersforskellen, barnets alder og evt. afhængighedsforhold indgår i vurderingen.
- 05** § 222 er subsidiær i forhold til § 216, stk. 2 – er barnet under 12 eller gerningspersonen fyldt 22 år, straffes efter § 216, stk. 2 i stedet.
- 06** Ved seksuelle overgreb mod stedbørn, plejebørn eller personer betroet til undervisning/opdragelse (§ 223) er barnets samtykke irrelevant; strafferammen er fængsel indtil 4 år, og bestemmelsen omfatter siden 2023 også blufærdighedskrænkelser.

- 07** § 225 udvider samtlige bestemmelser i §§ 216-224 til at omfatte andet seksuelt forhold end samleje; fra 1. juli 2023 også handlinger, som gerningspersonen formår forurettede til at udføre på sig selv (sextortion).
- 08** Blufærdighedskrænkelser (§ 232) mod barn under 15 år straffes med fængsel indtil 4 år; § 232, stk. 2 (indsat 2018) kræver, at retten ved straffastsættelsen lægger vægt på den særlige krænkelser forbundet med overtrædelsen.
- 09** I sager om fuldt ud frivillige seksuelle forhold til børn under 15 år, hvor parterne er jævnbyrdige i alder og udvikling, kan tiltale frafaldes efter tiltalefrafaldsbekendtgørelsen, medmindre forurettede er under 12 eller sigtede er fyldt 22 år.
- 10** Forsæt kræves med hensyn til barnets alder; ved uagtsomhed om alderen straffes efter § 228 med forholdsmæssig mildere straf.
- 11** Der kan straffes i sammenstød mellem § 216, stk. 1 (manglende samtykke) og § 216, stk. 2 (barnets alder), når samlejet er gennemført uden samtykke.
- 12** Ved lov nr. 263 af 11. februar 2026 er straffen for voldtægt af barn ved vold/trussel og gruppevoldtægt af barn skærpet med 50 pct. for forhold begået efter 15. februar 2026.
- 13** Samfundstjeneste er som altovervejende hovedregel udelukket ved samleje med børn; betinget dom med sexologisk behandling kan undtagelsesvis komme på tale ved straffe op til ca. 1 år og 6 måneder.

§ 1 Lovgrundlaget: aldersgrænser, bestemmelsernes samspil og reformer

Straffelovens kapitel 24 om seksualforbrydelser indeholder et differentieret beskyttelsessystem for børn med tre centrale aldersgrænser – 12, 15 og 18 år – og et sæt bestemmelser, der supplerer hinanden.

Børn under 12 år – § 216, stk. 2, 1. pkt.

Efter [straffelovens § 216, stk. 2, 1. pkt.](#) straffes den, der har samleje med et barn under 12 år, for voldtægt med fængsel indtil 12 år. Bestemmelsen indebærer et absolut forbud: det er uden betydning, om barnet har været indforstået, og om det er den ene eller den anden part, der har taget initiativ. Forsæt kræves med hensyn til, at barnet var under 12 år.

Børn under 15 år – § 216, stk. 2, 2. pkt. og § 222

Siden 1. marts 2022 straffes den, som er fyldt 22 år og har samleje med et barn under 15 år (men over 12), efter [§ 216, stk. 2, 2. pkt.](#), ligeledes med fængsel indtil 12 år. Aldersgrænsen på 22 år er sammenfaldende med reglerne om tiltalefrafald, jf. [tiltalefrafaldsbekendtgørelsen § 1, stk. 1, nr. 3](#).

For gerningspersoner under 22 år gælder [§ 222, stk. 1](#), med fængsel indtil 8 år. § 222 er udtrykkeligt subsidær i forhold til § 216, stk. 2. Er samlejet sket ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed ved tvang eller trusler, hæves strafferammen til 12 år efter [§ 222, stk. 2](#). Udnyttelse af overlegenhed *uden* direkte tvang indgår som skærpende omstændighed efter [§ 222, stk. 3](#).

Stedbørn, plejebørn og betroet til undervisning – § 223

[§ 223, stk. 1](#) beskytter børn under 18 år, der er gerningspersonens stedbarn, plejebarn, eller som er betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse. Siden **lov nr. 740 af 13. juni 2023** omfatter bestemmelsen også blufærdighedskrænkelser – fx en skolelærer, der sender seksuelle beskeder til en elev.

Andet seksuelt forhold – § 225 og blufærdighedskrænkelser – § 232

[§ 225](#) udvider samtlige §§ 216-224 til at gælde andet seksuelt forhold end samleje. Fra 1. juli 2023 omfatter udvidelsen også seksuelle handlinger, som gerningspersonen formår forurettede til at udføre på sig selv (jf. [sextortion](#)).

[§ 232, stk. 1](#) rammer blufærdighedskrænkelser med bøde eller fængsel indtil 2 år, forhøjet til 4 år ved krænkelse af barn under 15 år. Ved **lov nr. 257 af 10. april 2018** blev [§ 232, stk. 2](#) indsat: ved straffastsættelsen *skal* der lægges vægt på den særlige krænkelse. Forarbejderne forudsætter en generel fordobling af bødeniveauet for blotteri.

Centrale reformer:

- **2013:** [Lov nr. 633 af 12. juni 2013](#) (seksualforbrydelsesreformen) ophævede de gamle §§ 219-221 og restrukturerede §§ 222-228.
- **2020:** Lov nr. 2208 af 29. december 2020 (samtykkereformen) nyaffattede § 216, stk. 1.
- **2022:** Lov nr. 226 af 15. februar 2022 indførte 22-årsgrænsen i § 216, stk. 2, 2. pkt., og skærpede straffniveauet med en tredjedel.
- **2023:** Lov nr. 740 af 13. juni 2023 udvidede § 223 til blufærdighedskrænkelser og § 225 til selvudførte handlinger.
- **2026:** Lov nr. 263 af 11. februar 2026 skærpede straffen for voldtægt af barn ved vold/trussel med 50 pct. for forhold begået efter 15. februar 2026.

LOV

[Straffeloven § 216, stk. 2](#)[Straffeloven § 222](#)[Straffeloven § 223, stk. 1](#)[Straffeloven § 225](#)[Straffeloven § 228](#)[Straffeloven § 232](#)

§ 2 Strafudmålingsniveauer efter Rigsadvokatmeddelelsen

Den centrale retningslinje for anklagemyndighedens straffpåstande i sager om seksuelle overgreb mod børn findes i [Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Seksualforbrydelser](#), senest ajourført april 2026. Meddelelsen fastsætter følgende udgangspunkter:

Samleje med barn under 12 år – § 216, stk. 2, 1. pkt.

Som udgangspunkt nedlægges påstand om **fængsel i 3 år og 6 måneder** for et enkeltstående fuldbyrdet samleje, jf. [RM pkt. 5.1.4](#). Andet seksuelt forhold (§ 225) er fra 1. marts 2022 skærpet med 50 pct. Betinget dom med sexologisk behandling kan undtagelsesvis komme på tale ved § 216, stk. 2, jf. § 225 med straffniveauer op til ca. 1 år og 6 måneder.

Samleje med barn under 15 år (gerningsperson over 22) – § 216, stk. 2, 2. pkt.

Strafniveauet er skærpet med **en tredjedel** i forhold til det tidligere § 222-niveau, jf. [RM pkt. 5.1.5](#). Eksempel: et tilfælde der tidligere gav 6 måneders fængsel giver nu 8 måneder. Ved tvang/trusler (§ 222, stk. 2-principper) er udgangspunktet fortsat 3 år og 6 måneder.

Samleje med barn under 15 år (gerningsperson under 22) – § 222

Strafudmålingen beror på en konkret vurdering. Ved udnyttelse af fysisk eller psykisk overlegenhed ved tvang/trusler (§ 222, stk. 2) er udgangspunktet **3 år og 6 måneders fængsel**, jf. [RM pkt. 5.4.1](#).

Strafudmålingen i en sag, hvor gerningspersonen har skaffet sig samleje med et barn under 15 år ved udnyttelse af sin fysiske eller psykiske overlegenhed, skal sidestilles med strafudmålingen for en overfaldsvoldtægt.

Skærpelse forudsættes ved:

- Gentagne eller vedvarende overgreb
- Overgreb af særligt krænkende karakter
- Særligt afhængighedsforhold (fx misbrug inden for familien)

2026-skærpelsen (50 pct.)

Ved lov nr. 263 af 11. februar 2026 er straffen for voldtægt af barn *ved vold eller trussel om vold* samt gruppevoldtægt af barn yderligere skærpet med 50 pct. Skærpelsen finder anvendelse på forhold begået efter 15. februar 2026.

LOV

[Straffeloven § 216, stk. 2](#)

[Straffeloven § 222, stk. 2, 3](#)

[Straffeloven § 225](#)

Samleje med barn under 12 år og skærpende omstændigheder i § 216, stk. 3

Sager om samleje med barn under 12 år (§ 216, stk. 2, 1. pkt.) hører til de alvorligste i dansk strafferet. Grundstrafniveauet på 3 år og 6 måneder kan stige markant, når der foreligger skærpende omstændigheder.

I [SS-1205/2023-VLR](#) blev en halvbror (under 18 på gerningstidspunktet) idømt **5 år og 6 måneders fængsel** for adskillige vaginale samlejer med sin halvsøster (født 2009) – dels før, dels efter hun fyldte 12 år – samt ét analt samleje, blufærdighedskrænkelser og overgreb mod en veninde. Landsretten lagde i skærpende retning vægt på:

- Forholdenes grovhed og systematiske karakter over en længere gerningsperiode
- At der var tale om incest (halvsøskende), jf. [straffelovens § 210](#)
- At overgrebene omfattede tvang og trusler (§ 222, stk. 2)

Som formildende omstændighed indgik, at tiltalte var under 18 år, jf. [§ 82, stk. 1, nr. 1](#).

I sagen [SS-103/2023-HJR](#) skærpede Højesteret straffen til **9 år** for en virksomhedsejer, der begik talrige voldtægter og blufærdighedskrænkelser mod fire ansatte. Fem af forholdene blev henført under [§ 216, stk. 3](#) (særligt skærpende omstændigheder), idet overgrebene skete under særligt ydmygende omstændigheder foran onanerende tilskuere. Højesteret stadfæstede:

Uanset den begrænsede voldsudøvelse tiltræder Højesteret efter en helhedsvurdering, herunder at de seksuelle overgreb er begået på en for de forurettede meget ydmygende og nedværdigende måde, at der foreligger sådanne særligt skærpende omstændigheder, at forhold 4, 5, 7, 13 og 20 henføres til straffelovens § 216, stk. 3.

Denne dom præciserer, at § 216, stk. 3 kan anvendes, selv uden grov vold, når en *kombination* af skærpselsmomenter giver sagen en særligt graverende karakter.

LOV	Straffeloven § 82, stk. 1	Straffeloven § 210	Straffeloven § 216, stk. 2-3
PRAKSIS	Højesteret · Højesteret skærper straf til 9 års fængsel for serie af ydmygende voldtægter mod ansatte Højesteret · Tidligere virksomhedsejer idømt 9 års fængsel for talrige seksuelle overgreb mod ansatte, herunder voldtægter ved Hundige Strand under nedværdigende omstændigheder og efterfølgende udvisning for bestandig Landsretten · Dom om seksuelle overgreb; straffastsættelse og tortgodtgørelse		
			20.03.2024 20.03.2024 30.11.2023

§ 4 Samleje med barn under 15 år – § 222 og § 216, stk. 2, 2. pkt.

Sager om samleje med børn mellem 12 og 15 år fordeler sig på to spor, afhængigt af gerningspersonens alder:

- **Gerningsperson fyldt 22 år:** Straffes efter § 216, stk. 2, 2. pkt. (siden 1. marts 2022)
- **Gerningsperson under 22 år:** Straffes efter § 222

Grooming og gentagne overgreb

I [S-3412-23](#) blev en 55-årig mand idømt **5 år og 6 måneders fængsel** for ikke under 7 fuldbyrdede samlejer og 1 forsøg herpå med en 13-årig pige. Tiltalte havde systematisk groomed pigen via Snapchat og udnyttet hendes sårbarhed (hun skar i sig selv og manglede støtte). Landsretten skærpede straffen med 6 måneder i forhold til byretten, da den fandt yderligere to tilfælde bevist som voldtægt efter [§ 216, stk. 1](#) – forurettede havde eksplicit sagt "stop" under samlejerne. Tortgodtgørelsen blev fastsat til 110.000 kr.

Udnyttelse af overlegenhed – § 222, stk. 3

Højesterets dom i [Sag 149/2010](#) er central for fortolkningen af § 222, stk. 3. En 49-årig fotograf havde gentagne seksuelle kontakter med en 14-årig, der drømte om en modelkarriere. Højesterets flertal fandt, at betingelserne for § 222, stk. 3 (udnyttelse af psykisk overlegenhed) *ikke* var opfyldt, da pigen var over 14 år, og der ikke var en særlig familiemæssig tilknytning. Det viser, at domstolene anlægger en restriktiv vurdering af overlegenhedskriteriet.

Ifølge [Rigsadvokatmeddelelsen pkt. 4.2](#) skal der ved vurderingen af overlegenhed lægges vægt på:

- Aldersforskellen mellem parterne
- Barnets alder
- Om forurettede som følge af familiemæssig tilknytning har haft vanskeligt ved at sige fra
- Om gerningspersonen har opsoget forurettede og taget initiativet

Flere gerningsmænd i forening

I [SS-1782/2022-ODE](#) blev en 30-årig mand idømt **8 års fængsel** for voldtægt af syv mindreårige piger (14-16 år) i forening med en 18-årig medtiltalt. Overgrebene skete under alkoholfester med legen "Sandhed eller

Konsekvens" som afsæt. Retten lagde i skærpende retning vægt på det store antal forhold, at overgrebene var planlagt, og at pigerne befandt sig i sårbare situationer.

LOV	Straffeloven § 216, stk. 1, 2	Straffeloven § 222, stk. 1-3	
PRAKSIS	Landsretten · Voldtægt af 13-årig pige - Landsretten skærper straf til 5 år og 6 måneders fængsel		04.07.2024
	Landsretten · Højesterets dom vedrørende seksuelle overgreb mod barn under 15 år og udnyttelse af psykisk overlegenhed		30.09.2010
	Byretten · Voldtægt og samleje med børn under 15 år - anbringelse og udvisning		12.06.2023
	Byretten · Voldtægt og seksuelle overgreb mod mindreårige - 8 års fængsel og udvisning		12.12.2022

§ 5 Stedbørn, plejebørn og betroet-til-undervisning – § 223

Beskyttelsen efter [§ 223, stk. 1](#) er særegen, fordi den ophæver barnets mulighed for at give diskulperende samtykke. Bestemmelsen rammer tre persongrupper:

- **Stedbørn og plejebørn:** Gerningspersonens biologiske stilling er ikke afgørende; det er det faktiske familieforhold.
- **Betroet til undervisning eller opdragelse:** Omfatter fx skolelærere, pædagoger, håndboldtrænere og andre, der har en opdragelses- eller undervisningsrolle.

Efter 2023-udvidelsen (lov nr. 740 af 13. juni 2023) omfatter § 223, stk. 1 også blufærdighedskrænkelser – dvs. en plejeforælder eller lærer, der sender sms-beskeder med seksuelt indhold til en person under 18, kan nu straffes efter § 223 i stedet for den mildere § 232. Forarbejderne præciserer:

Det foreslås, at anvendelsesområdet for bestemmelsen udvides til også at omfatte blufærdighedskrænkelser. Adfærd, der udgør en overtrædelse af straffelovens § 232, vil således fremover skulle straffes efter § 223, stk. 1, hvis gerningspersonens og forurettedes relation er omfattet af bestemmelsens anvendelsesområde.

Strafferammen er bøde eller fængsel indtil 4 år. Bødemuligheden er netop tilføjet for at rumme de mildeste blufærdighedskrænkelsetilfælde, men det forudsættes i forarbejderne, at førstegangstilfælde som udgangspunkt bør give ubetinget fængsel.

I [5-8351/2023](#) blev en stedfar idømt **1 år og 3 måneders fængsel** for seksuelle overgreb mod sin steddatter, herunder penetration med fingre og blufærdighedskrænkelser, samt digitale krænkelser mod tre andre piger (10-14 år) via Snapchat under falske identiteter. Sagen illustrerer, at § 223 typisk finder anvendelse i kumulation med andre bestemmelser.

[§ 223, stk. 2](#) rammer desuden den, der under groft misbrug af overlegenhed beroende på alder og erfaring *forfører* en person under 18 år til samleje – en mere generel bestemmelse, der ikke kræver den særlige personkreds i stk. 1.

LOV	Straffeloven § 223, stk. 1-2	Straffeloven § 232	
PRAKSIS	Byretten · Stedfar dømt for seksuelle overgreb mod steddatter og andre børn - 1 år og 3 måneders fængsel		30.01.2024

§ 6 Forsæt, aldersfejl og sammenstødsstraffen – § 228 og § 216, stk. 1 + stk. 2

Forsætskravet og § 228 om uagtsom alderskendsgerning

Strafansvar efter §§ 216, stk. 2, og 222 kræver forsæt med hensyn til barnets alder. Gerningspersonen skal have haft forsæt til, at den forurettede var henholdsvis under 12 eller under 15 år. Kan forsæt ikke bevises, men har gerningspersonen handlet *uagtsomt* med hensyn til alderen, straffes efter § 228 med forholdsmæssig mildere straf.

Rigsadvokatmeddelelsen præciserer:

Hvis gerningspersonen ikke har haft forsæt med hensyn til, at barnet var under 15 år, men har handlet uagtsomt med hensyn til barnets alder, kan forholdet i stedet være omfattet af straffelovens § 222, jf. § 228, evt. under skærpende omstændigheder efter § 222, stk. 3.

I landsretssagen [S-722-22](#) var forsætsspørgsmålet centralt. Tiltalte (37 år) havde modtaget en sms om, at pigen var 14 år, men kontaktede hende alligevel. Retten fandt, at tiltalte efter modtagelsen af beskeden måtte have indset det som overvejende sandsynligt, at forurettede var under 15 år – altså sandsynlighedsforsæt.

Sammenstødsstraf – § 216, stk. 1 + stk. 2

En vigtig retsstilling er, at der kan straffes i *sammenstød* mellem § 216, stk. 1 (manglende samtykke) og § 216, stk. 2 (barnets alder), når samlejet med barnet er gennemført uden samtykke. Det fremgår af forarbejderne til samtykkereformen. Det betyder, at en voldtægt af et barn under 12 år kan straffes efter *både* stk. 1 og stk. 2, hvilket får betydning for strafudmålingen.

Sammenstød kan tilsvarende foreligge mellem § 222 og § 216, stk. 1, når gerningspersonen er under 22 år, og samlejet er gennemført uden samtykke.

LOV

[Straffeloven § 216, stk. 1-2](#)

[Straffeloven § 222, stk. 1](#)

[Straffeloven § 228](#)

PRAKSIS

Landsretten · Dom om seksuelle overgreb mod mindreårig - landsretten skærper straf for voldtægt og blufærdighedskrænkelser 29.09.2022

§ 7 Blufærdighedskrænkelser mod børn – § 232

Blufærdighedskrænkelser efter § 232 omfatter en bred vifte af adfærd med relation til seksuelle forhold: befølinger, blotteri, beluring og digitale krænkelser. Bestemmelsen kræver ikke, at gerningsmanden selv har opfattet handlingen som krænkende, eller at forurettede konkret har oplevet sig krænket.

Når forholdet er begået over for et barn under 15 år, er strafferammen fængsel indtil 4 år. Ved 2018-skærpelsen (§ 232, stk. 2) forudsættes en generel fordobling af bødeniveauet for blotteri:

Det forudsættes, at der med den foreslåede ændring generelt sker en fordobling af bødeniveauet for blotteri i forhold til i dag, således at bødestrafen i højere grad afspejler den krænkelser af offeret, der er forbundet med overtrædelsen.

I praksis indgår § 232-forhold typisk som medfølgende punkter i sager om grovere seksualforbrydelser. I nævningsesagen [SS-1782/2022-ODE](#) indgik blufærdighedskrænkelser af en 14-årig pige (kys og beføling mod hendes vilje) som selvstændigt forhold nr. 4, straffet i kumulation med de øvrige voldtægtsforhold.

2025-ændring om deling i seksualiseret sammenhæng

Ved lov nr. 915 af 21. juni 2025 er det i bemærkningerne til § 232 præciseret, at deling af neutrale hverdagsbilleder af børn under 18 år i en seksualiseret sammenhæng – fx på pornografiske hjemmesider – efter omstændighederne kan straffes som blufærdighedskrænkelser. Det forudsættes, at personer under 15 år ikke gyldigt kan samtykke til sådan deling.

Se desuden praksisoversigterne om [børnepornografi](#) og [online grooming af børn](#) for beslægtede digitale krænkelser.

LOV

[Straffeloven § 232, stk. 1-2](#)

PRAKSIS Byretten · Voldtægt og seksuelle overgreb mod mindreårige - 8 års fængsel og udvisning

12.12.2022

§ 8 Tiltalefrafald og betinget dom ved jævnbyrdig alder

Ikke alle seksuelle kontakter med børn under den seksuelle lavalder fører til straf. [Tiltalefrafaldsbekendtgørelsen § 1, stk. 1, nr. 3](#) giver politidirektøren adgang til at frafalde tiltale for § 222, stk. 1 og § 225, jf. § 222, stk. 1, når:

- Der har været tale om et **fuldt ud frivilligt** seksuelt forhold
- Parterne har været **tilstrækkeligt jævnbyrdige** i alder og udvikling
- Forurettede er **over 12 år**
- Sigtede er **ikke fyldt 22 år**

Der kan ikke meddeles tiltalefrafald, hvis forholdet er omfattet af § 216, stk. 2 (barn under 12 år eller gerningsperson fyldt 22 år).

Dette svarer til Straffelovrådets anbefaling i [betænkning nr. 1534/2012 om seksualforbrydelser](#), hvor rådet fandt, at den seksuelle lavalder bør forblive 15 år, men at der bør være adgang til tiltalefrafald ved jævnbyrdige forhold.

Betinget dom med vilkår om sexologisk behandling

Rigsadvokatmeddelelsen anfører, at der i visse sager om § 222 kan nedlægges påstand om betinget dom med vilkår om sexologisk behandling som alternativ til frihedsstraf. Dette forudsættes navnlig at komme på tale ved straffe op til ca. 1 år og 6 måneder, og kan derfor være relevant ved § 216, stk. 2, jf. § 225 (andet seksuelt forhold end samleje med barn under 12 år). Ved egentlig samleje med barn under 12 er betinget dom normalt udelukket.

Se også praksisoversigten om [samfundstjeneste](#) for den bredere afvisning af samfundstjeneste i seksualforbrydelsessager.

LOV

[Straffeloven § 222, stk. 1](#)[Straffeloven § 225](#)

§ 9 Tortgodtgørelse og andre retsfølger

Ofre for seksuelle overgreb tilkendes regelmæssigt tortgodtgørelse efter [erstatningsansvarslovens § 26](#). De vejledende niveauer i praksis er:

Overgrebs karakter	Typisk godtgørelse
Blufærdighedskrænkelser (§ 232)	7.000 – 20.000 kr.
Enkeltstående voldtægt	ca. 35.000 – 50.000 kr.
Gentagne voldtægter / incest	110.000 – 200.000 kr.

I [SS-103/2023-HJR](#) blev der tilkendt tortgodtgørelser på 7.000 – 200.000 kr. til de fire forurettede, med det højeste beløb for det offer, der var udsat for vaginale og anale voldtægter samt dødstrusler.

Kontaktforbud og opholdsforbud

Domstolene pålægger regelmæssigt kontaktforbud via internettet mod børn under 18 år efter [§ 236](#), samt opholdsforbud ved institutioner for børn. I grooming-sagen [S-3412-23](#) blev der pålagt permanent kontaktforbud.

Rejseforbud

Dømte seksualforbrydere kan underlægges rejseforbud til bestemte lande efter [§ 79 e](#), med tilhørende tilsynsordning efter [bekendtgørelse om politiets tilsyn med dømte seksualforbryderes overholdelse af forbud](#).

Udvisning

Udenlandske statsborgere dømmes regelmæssigt til udvisning i sager om seksuelle overgreb mod børn. I Højesterets dom af 20. marts 2024 blev en portugisisk virksomhedsejer udvist for bestandig, og retten fandt, at udvisning ikke stred mod EMRK artikel 8. Se også praksisoversigten om [voldsoffer-erstatning](#) for erstatning via Erstatningsnævnet.

LOV	Erstatningsansvarsloven § 26	Straffeloven § 236
PRAKSIS	Højesteret · Tidligere virksomhedsejer idømt 9 års fængsel for talrige seksuelle overgreb mod ansatte, herunder voldtægter ved Hundige Strand under nedværdigende omstændigheder og efterfølgende udvisning for bestandig Landsretten · Voldtægt af 13-årig pige - Landsretten skærper straf til 5 år og 6 måneders fængsel	
		20.03.2024 04.07.2024

§ 10 Sammenfatning af praksis og udviklingstendenser

Retspraksis om seksuelle overgreb mod børn viser følgende hovedmønstre:

- **Strafniveauet er steget markant** over de seneste årtier. Grundniveauet for samleje med barn under 12 år (3 år og 6 måneder) og for samleje opnået ved tvang/overlegenhed med barn under 15 (ligeledes 3 år og 6 måneder) er forankret i forarbejderne til lov nr. 635 af 8. juni 2016 og den efterfølgende lovgivning.
- **22-årsgrænsen** (indført 2022) har skabt et nyt spor under § 216, stk. 2, med straffniveauet skærpet med en tredjedel. Samtidig er § 222 nu reelt begrænset til unge gerningspersoner under 22.
- **Overlegenhedsvurderingen** (§ 222, stk. 3) fortolkes restriktivt af Højesteret – aldersforskellen alene er sjældent nok; der kræves typisk en særlig familiemæssig eller institutionel tilknytning.
-

Sammenstød mellem § 216, stk. 1 og stk. 2 er fastslået i forarbejderne og bekræftet i praksis, hvilket muliggør en yderligere straffeskærpelse, når overgrebet er begået både uden samtykke og mod et barn.

- **Digitale krænkelser** – grooming, sextortion, deling af nøgenbilleder – har fået øget strafretlig opmærksomhed og rummes nu i § 225 (selvudførte handlinger), § 232 (hverdagsbilleder i seksualiseret sammenhæng) og § 223 (blufærdighedskrænkelse i betroet-forhold).
- **50 pct.-skærpelsen fra 2026** for voldtægt af barn ved vold/trussel signalerer lovgivers fortsatte kurs mod strengere straffe.

Den tilgængelige praksis bekræfter, at domstolene som absolut hovedregel idømmer ubetinget fængselsstraf ved samleje med børn under 15 år. Betinget dom med sexologisk behandling er en snæver undtagelse, forbeholdt tilfælde af andet seksuelt forhold end samleje med straffniveauer under ca. 1½ år.

LOV

[Straffeloven § 216, stk. 2](#)

[Straffeloven § 222](#)

[Straffeloven § 223](#)

[Straffeloven § 232](#)

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Straffeloven § 216	stk. 2	Straffeloven § 222
Straffeloven § 223	stk. 1	Straffeloven § 225
Straffeloven § 228		Straffeloven § 232

MATERIALE Citerede afgørelser

10 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

3

20.03.2024	Højesteret skærper straf til 9 års fængsel for serie af ydmygende voldtægter mod ansatte	4858-5861
20.03.2024	Tidligere virksomhedsejer idømt 9 års fængsel for talrige seksuelle overgreb mod ansatte, herunder voldtægter ved Hundige Strand under nedværdigende omstændigheder og efterfølgende udvisning for bestandig	AM2024.03.20H
12.11.2012	Højesteretsdom om groft bedrageri, misbrug af tillid i ledelsesstilling og idømmelse af erhvervsforbud	

LANDSRETTE · ANKEINSTANS

4

04.07.2024	Voldtægt af 13-årig pige - Landsretten skærper straf til 5 år og 6 måneders fængsel	S-3412-23
30.11.2023	Dom om seksuelle overgreb; straffastsættelse og tortgodtgørelse	4441-5328
29.09.2022	Dom om seksuelle overgreb mod mindreårig - landsretten skærper straf for voldtægt og blufærdighedskrænkelse	S-722-22
30.09.2010	Højesterets dom vedrørende seksuelle overgreb mod barn under 15 år og udnyttelse af psykisk overlegenhed	Sag 149/2010

BYRETTE · FØRSTE INSTANS

3

30.01.2024	Stedfar dømt for seksuelle overgreb mod steddatter og andre børn - 1 år og 3 måneders fængsel	5-8351/2023
12.06.2023	Voldtægt og samleje med børn under 15 år - anbringelse og udvisning	4567-5480
12.12.2022	Voldtægt og seksuelle overgreb mod mindreårige - 8 års fængsel og udvisning	4567-5479

FORARBEJDE Betænkninger

1 reference

Straffelovrådets betænkning om seksualforbrydelser Bind I - Betænkning nr. 1534

nr. 1534 · 2012 · Justitsministeriet